

באופן מוחשי – מבלי שנצטרך להיזקק לניחושים – מה צורה הייתה למקרא בימיהם, כתשע מאות שנה קודם לזמנם של כתבי-היד האמורים. ההבדלים בין נוסח המקרא שבמגילות לבין זה שלפנינו הם בעלי משמעות רבה (ולא רק בשאלות של כתיב), אך אין הם מענייננו כאן. אחר מן החיבורים של כת מדבר יהודה קרוי "סרך היחד". למעשה זה קובץ התקנות של הכת המלמד על חוקיה, על ההלכה שקיימה ועל המבנה החברתי שלה. כך למשל מתברר, כי הכת העמידה בראש כל עשרה אנשים אדם אחד, הוא "דורש התורה", שקיים את "והגית בו יומם ולילה" פשוטו כמשמעו. מחיבור זה אנו למדים גם על אורח חייהם היומיומיים ועל ההווי בו חיו.

חיבור חשוב יותר לענייננו הוא זה הקרוי "מגילת ההודיות". חיבור זה דומה בעיקרו של דבר לספר תהלים, שכן יש בו טקסטים שיריים, מזמורים דתיים. בראש מרבית המזמורים באה התיבה "אודך אדוני", ומכאן השם שניתן לקובץ כולו. חיבור זה מלמד אותנו רבות לא רק על הלשון שדוברת בארץ-ישראל באותם ימים, אלא גם על תפיסותיה הדתיות של הכת – כיוון שהוא עוסק בנושאים כגון אמונה באלהים, ביטחון בו, בחירה, חטא, שכר ועונש, היחס לממון וכיוצא באלה. חיבור זה הוא בעל ערך רב גם למחקר התפילה היהודית בכלל, שהרי סידור התפילה שבידינו לא זכה לצורתו הנוכחית אלא בשלהי תקופת חז"ל (ובעיקר בימי הגאונים) ובלא מגילת ההודיות היינו כמעט כמגש-שים באפילה במה שנוגע לדרכי ההבעה והביטוי שנהגו בתפילה בתקופת הבית השני.

והרי דוגמא לקטע אחד מן המזמורים (ויושם אל לב גם הכתיב המיוחד שלהם):

"ברוך אתה אדוני אל הרחמים ורב החסד  
 כי הודעתני שכלכה / לספר נפלאותיכה  
 ולא להס [דיינו: לא להסות, לשתוק] יומם ולילה  
 ולתן תהילה בקול מחול ותוף  
 כיא [= כין] יחלתי לחסדכה / בגדול טובכה ורוב סליחותיה  
 ולרחמיך אצפה תמיד / כי נשענתי באמיתכה"

(הודיה י"ט, שו' 14 – 17)

דברים אלה מזכירים מוטיבים דומים במזמורי תהלים, אבל גם אלמנטים מן התפילה היהודית, המאוחרת למקרא, כגון הנוסחה "ברוך אתה ה'", שנתקבלה גם בתפילת הקבע היהודית כמבוא לברכות (כגון "ברוך אתה ה'... בורא פרי הגפן"), או המשפטים הפותחים ב"כי"